

Betoog VVGB Goyerbrug

Geachte toehoorders, hier en thuis,

Alweer praten wij vanavond over windmolens, zoals U weet een onderwerp dat mij na aan het hart ligt. Wat is er nog te zeggen na alle bijeenkomsten die we er al aan gewijd hebben? Toch nog een paar dingen.

Allereerst een administratief onderwerp. Het project Goyerbrug had een vermogen aangevraagd van *indicatief 22.8 MW*. Echter de gemeente heeft *maximaal 22.8 MW* opgeschreven (naar ik aanneem omdat het de vorige keer de tekst was). Nu was dat 4 jaar geleden geen probleem, maar inmiddels hebben de molens een upgrade gehad, waardoor ze alleen nog met een grotere generator te krijgen zijn. Voor de duidelijkheid: de molens zijn identiek: zelfde afmetingen, zelfde bladen, zelfde geluid, alleen een beetje extra stroom als het hard waait. Maar door de vergunning zou je ze niet kunnen gebruiken! LBP heeft de sommen nog eens gedaan, en Pondera heeft gecontroleerd. Voor de omwonenden verandert er niets. Eigenlijk dus heel mooi: niet meer hinder, maar wel meer schone kWh's

Volgens de wethouder en de juridisch adviseur van de gemeente is dit makkelijk te repareren, en is het het snelste als de raad dit bij amendement wijzigt. Zo gezegd, zo gedaan, wij hebben een amendement ingediend samen met D66 en HA.

Voorzitter, dit project is noodzakelijk.

Klimaatverandering -enigszins uit het nieuws door de oorlog in Oekraïne - gaat gewoon door. Ik zei het al eerder: afgelopen zomer was de een van de koelste zomers die wij nog zullen meemaken. Ja, denk u daar maar eens even over na: de afgelopen zomer was een van de koelste zomers van ons verdere leven. Het wordt alleen maar erger: zomers met extreme hitte, droogte, bosbranden en overstromingen. Verder is door de oorlog in Oekraïne meer dan ooit duidelijk dat we af moeten van olie en gas dat we betrekken van onaangename regimes.

Dit project is dus noodzakelijk. Maar ook goed. Ten eerste scheelt het een enorme hoop fijnstof: kolencentrales hoeven minder te draaien. Dat is al flinke gezondheidswinst.

Ten tweede: we willen vooral graag lokaal eigendom en dat de opbrengsten ten goede komen aan de omgeving. Dat is bij dit park zo geregeld:

- Een molen wordt coöperatief: dat is weliswaar geen 50% eigendom, maar wel 25%.
- Er is gratis of deels gratis stroom tot 1.5 km afstand en speciale compensatie voor direct omwonenden
- Er komt een Omgevingsfonds
- [Ook heeft de initiatiefnemer mij nog verzekerd dat hij in de toekomst meer dingen wil doen zoals de sponsoring van de LED-verlichting van de voetbalvereniging.]

Een volledig nieuw windmolenproject zouden we nu misschien anders doen, maar we moeten het betere niet de vijand van het goede maken. En dit project is goed.

Naar aanleiding van de Zembla-uitzending is er opnieuw aandacht voor de discussie over hinder, normen en handhaving. Ik wil graag uitleggen waarom GroenLinks er vertrouwen in heeft dat het goed zal gaan. Ik weet dat de tegenstanders van het park en ik het niet eens zullen worden, en het is natuurlijk niet niets zo'n hoge molen dichtbij je huis. Maar ik zou u willen geruststellen op het punt van geluid.

N.B. Dit stuk niet uitgesproken i.v.m. de tijd.

=====

Hoe zit dat bij Goyerbrug? De norm voor nachtelijk geluid is 41 dB. Die norm is best streng, n.l. "stille bibliotheek". Er zijn vijf huizen die staan op ca. 300 m en daarom te maken hebben 40 dB, dus 1 dB minder dan de norm. Ga je verder weg, dan merk je dat je op 600 m al op 35 dB zit. Buiten die afstand zul je molens eigenlijk bijna nooit horen.

Nu kan terecht worden aangevoerd dat $L_{night} = 41$ dB een gemiddelde is: een gemiddelde over alle nachten in een jaar. Het werkelijk niveau kan dus 0 zijn, maar soms ook een paar dB hoger dan 41 dB. Kan dat niet fout gaan? Nee, dat is gelukkig niet zo. Dat heeft te maken met twee dingen:

- 1. Het geluid van de molen is altijd ongeveer hetzelfde, het is onmogelijk dat het plotseling 10 dB meer is.*
- 2. Door de manier waarop geluid optelt kan een maximum niet ver boven het gemiddelde liggen. Bij $L_{night} = 41$ dB kunnen er soms nachten zijn met 44-45 dB (LBP), maar dat is het dan ook. Dat klinkt als veel, maar bedenk: 3 dB is het kleinste verschil in niveau dat een mens kan horen. Bovendien betekent meer molengeluid dat het hard waait en er dus ook meer omgevingsgeluid is.*

=====

Allemaal goed en wel zult u zeggen, ik kan wel beweren dat er geen probleem is, maar wat nu als ik ongelijk zou hebben? Dan hebben we nog toezicht en handhaving. Zoals uitgelegd is door de RUD: per jaar is een hoeveelheid "dB-uren", en je kunt continu bijhouden wat de molen doet. Stel nu dat je in juni als driekwart van de toegestane hoeveelheid hebt verbruikt, terwijl dat maximaal de helft had moeten zijn. Dan neemt de RUD contact op om te vragen wat er aan de hand is. Gelukkig is in verreweg de meeste gevallen dit toezicht voldoende en komt het alleen in het uiterste geval tot dwangsommen en rechtszaken.

Voorzitter, het project heeft één nadeel: ik zou graag deelnemen in de coöperatieve molen, maar dat lijkt me niet gepast omdat ik er nu mede over besluit.

Maar dat maakt niet uit: dit project is noodzakelijk en goed en een flinke stap op weg naar Houten Klimaatneutraal, dus wij stemmen met overtuiging voor.

Zie:

<https://www.wattisduurzaam.nl/31987/energie-opwekken/wind/een-windpark-in-uw-gemeente-is-echt-niet-het-eind-van-de-wereld/>

En:

<https://www.wattisduurzaam.nl/32381/energie-opwekken/wind/neem-onderzoek-naar-laagfrequent-geluid-bij-windparken-serieus/>

EXTRA TEKST

Norm streng genoeg?

[Is de norm wel streng genoeg? Ik heb echt te doen met de mensen die in Zembla aan het woord kwamen. Het is echter onmogelijk om iets van hun persoonlijke situatie te zeggen. Als raad kunnen we niet anders dan naar het algemene beeld kijken. Er staan inmiddels honderdduizenden molens in de wereld, en toch is ook na zorgvuldig onderzoek geen directe gezondheidsschade gevonden.

Nu kun je zeggen dat we geen onderzoek hebben gedaan aan grote molens. Dat is deels waar in de vakliteratuur. Maar wel is er heel vaak gemeten (dat moet bij iedere molen), en het geluidsspectrum is niet anders. Dan kan ook moeilijk want de bron is hetzelfde: wieken die door de lucht zoeven.]

Waarom geen uitstel?

Eigenlijk eenvoudig. De rechter heeft ons opgedragen in oktober en besluit te nemen. Daar zijn we nu al weer 2 maanden overheen. En eigenlijk hadden al in begin 2022 het besluit moeten hebben, n.l. 6 maanden na de uitspraak van de RvS,

Maar daar komt natuurlijk nog bij dat we helemaal niet weten wanneer de RvS uitspraak gaat doen. De rechtbank heeft er nog al eens een handje van om zaken uit te stellen. (Sterker nog, als men zich eerder aan de termijn had gehouden hadden we de hele discussie vanavond niet gehad). En dat ieder uitstel het project moeilijk maakt vanwege stijgende kosten en inflatie.

[Vraag] Welk deel van de zin “De rechter heeft ons opgedragen om in oktober een beslissing te nemen” begrijpt u niet? De rechter geeft ons een opdracht, maar [de SGP] weet het beter? U roept raad en college dus op om de wet te overtreden? En dan heb ik het nog niet eens over de schadeclaims waar dit toe kan leiden.